
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm.16/2011 - 20 pàgines

Sessió ordinària del dia 15 de desembre del 2011

El dia 15 de desembre del 2011, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 57/2011, que és el següent:

1. Debat de totalitat del Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici del 2012, així com examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

2. Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig

M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Pere Obiols Mogio
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència de la M. I. Sra. Patrícia Ribera y Marme, del M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra, del M. I. Sr. Xavier Montané Atero i del M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla.

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; Gilbert Saboya Sunyé, Ministre d'Afers Exteriors; Marc Vila Amigó, Ministre de Justícia i Interior; Cristina Rodríguez Galan, Ministra de Salut i Benestar; Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació i Joventut; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Medi Ambient i Albert Esteve García, Ministre de Cultura.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. David Rios Rius, Secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.05h)

El Sr. síndic general:

Bé, passem doncs al primer punt:

1. Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2012, així com examen i votació de l'esmena a la totalitat presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, President del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, i del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

El Projecte de llei fou publicat en el Butlletí núm. 48/2011 de l'11 de novembre. El Grup Parlamentari Socialdemòcrata ha formulat una esmena a la totalitat que ha estat publicada en el Butlletí núm. 57/2011 del 13 de desembre. Per defensar l'esmena formulada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata intervé el Sr. Jaume Bartumeu Cassany.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

L'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, confirma la nostra disconformitat amb els plantejaments polítics, econòmics, tributaris i financers, amb els quals es presenta aquest Projecte de pressupost per a l'any 2012.

Un pressupost que té, al nostre entendre, dues característiques principals: és injust i és, també, inadaptat a la situació, perquè la política que planteja ens porta directament a la recessió.

Quina serà la situació d'Andorra l'any 2012? En poques paraules la podem, dissortadament, dibuixar: explosió de l'endeutament, explosió de la desocupació i explosió de les desigualtats.

Però quan Andorra es troba en aquesta dramàtica situació, és massa fàcil donar tota la culpa a la crisi del nostre entorn que tindria "... una incidència cabdal, es diu, en l'evolució de l'economia andorrana."

La crisi de l'entorn no és la causa principal que Andorra es trobi en aquesta situació. Andorra es troba en aquesta situació, perquè els governs liberals del període de creixement d'abans de la crisi no van voler reduir l'endeutament sinó que, pel contrari, el van augmentar alegrement. I no van voler augmentar els ingressos tributaris sinó que van obviar l'aplicació de l'article 37 de la Constitució,

perquè així d'aquesta manera, s'impedia que tothom contribuís segons la seva capacitat econòmica.

La discussió que avui hem d'intentar fer és la del Pressupost pel 2012, ben entès. Però per jutjar-lo de debò necessitem entendre, primer, perquè estem on estem, on volem anar i com ho podem fer. Si no sabem això, no sabem si el pressupost és una eina útil.

Que la crisi sigui de caràcter econòmic no significa en absolut que el seu origen estigui només en les polítiques econòmiques.

Hem de buscar-lo en els principis sobre el que som i on som, en les percepcions que s'han revelat errònies sobre la nostra relació amb Europa. En el malbaratament de diner públic en infraestructures improductives i en obsequis parroquialistes interessats, Sr. Martí.

En comptes d'assenyalar les debilitats i encoratjar esforços per corregir-les i seguir avançant; en lloc de propiciar un model de país competitiu i equilibrat, els governs liberals, -els seus, Sr. Martí-, van confondre el creixement sostingut amb un senyal inequívoc d'immillorable salut. Com també ho van fer els comuns lliberals, que també eren els seus, Sr. Martí.

Estaven convençuts, uns i altres, que érem rics i que podien permetre's el luxe de mirar per sobre l'espatlla la Unió Europea.

I aquí hi havia més miratge que no pas miracle.

Precisament per això hem de lamentar que aquest pressupost sigui de cega austeritat, amb retallades en gairebé tots els capítols. Com es pot, preguntem, en la situació que pateix el nostre país, disminuir de gairebé 28% el pressupost del servei d'ocupació.

I com s'explica que les pensions per a persones amb discapacitat baixin un -3,79% i l'aportació a la Residència Solà d'Enclar un 48,50%?

Obeint disciplinadament les consignes de la Confederació Empresarial Andorrana, el pressupost introdueix unes mesures d'ajustament que s'aplicaran als treballadors de la funció pública com si fos la solució per a la contenció de la despesa.

Aquesta política, que tindrà conseqüències sobre la capacitat adquisitiva de la població, ens portarà a un cul de sac.

Plantejar l'exercici pressupostari, amb l'única ambició de reduir el dèficit és un mal negoci col·lectiu, perquè els negocis sense ambició de futur no són, per definició, bons negocis.

El menor consum, portarà a una reducció dels ingressos, la qual cosa farà que el Govern segueixi corrent darrera la reducció dels dèficits sense arribar-hi mai.

Aquest és el cercle viciós al qual aboquen les polítiques d'austeritat plantejades des de l'ortodòxia neoliberal.

Fa poques setmanes l'*Observatoire Français des Conjonctures Économiques* va exposar que les polítiques d'austeritat porten cap a la recessió. En una nota publicada el passat 7 de setembre, Henri Sterdyniak i Catherine Mathieu, investigadors en aquell *Observatoire* deien, i els cito: "En una situació de creixement feble, de forta desocupació, en la qual la taxa d'interès ja és també molt feble, la prioritat no és reduir el dèficit públic, sinó ajudar la demanda privada."

Christian de Boissieu, professor a París I, -que no pot ser considerat pas Keynesià com els investigadors que he esmentat fa un moment.- diu per la seva banda, i també els cito: que "quan hom va massa ràpid i massa lluny, hom trenca el creixement i hom agreuja l'alentiment econòmic, o bé hom accentua la recessió."

És per nosaltres una evidència que la reducció del dèficit pressupostari i de l'endeutament global de l'Estat, no s'aconseguirà amb una política d'austeritat i retallada, sinó amb una política macroeconòmica global.

El que cal és una política global, que encarrili simultàniament els tres dèficits que té el nostre país: el dèficit de les finances públiques, ben entès, però també el dèficit de llocs de treball, de feina, i el dèficit de competitivitat. I no hem trobat res en aquest pressupost que encari els dos darrers dèficits que acabo d'esmentar.

Pel que fa a l'ocupació, ja he dit que hom constata fins i tot una reducció del 27,95% del pressupost. En la situació de la nostra economia, el mínim que podem dir és que ens sobta molt. Per això els deia que aquest pressupost és injust i inadaptat.

En el debat d'investidura del passat mes de maig, va semblar que estàvem d'acord, que en aquesta legislatura s'han d'adoptar decisions estructurals molt fondes per redreçar l'economia i sortir de la crisi que ha deixat el nostre país en un retrocés sense pal·liatius, amb moltes persones que han perdut la feina i no en troben cap altra, amb un empobriment de les classes mitges i una reducció de la protecció social a molts ciutadans i ciutadanes.

Hi ha moltes famílies, ho sabem tots, que han d'emprar els seus estalvis, o endeutar-se, per arribar a final de mes.

Va semblar que estàvem d'acord, sí, però aquest projecte de pressupost ens ha fet veure que ens vam equivocar. Tenim una visió massa diferent del que Andorra i la seva gent necessiten.

La resposta als problemes de l'economia i de la gent d'Andorra, no és la reducció del dèficit i prou. La solució a la crisi no la trobarem per aquesta via. La bona via passa molt més, per activar el creixement que no pas per escanyar les economies. El bon camí per sortir de la crisi és mobilitzar el diner per relançar el creixement, mitjançant el consum de les famílies i la inversió pública i privada.

Coneixem les dificultats que ens imposen el context de la crisi i la necessitat de reduir el dèficit al mateix temps. No serem nosaltres qui menystinguem el difícil exercici de fer aquest pressupost. Però la dificultat ni es supera amb passivitat en les relacions amb les entitats bancàries, ni es supera, tampoc, assumint retalls estructurals que no tindran marxa enrere.

Aquesta falta de perspectiva és el que fa equivocar les prioritats del pressupost que avui es presenta.

No ens oposem a l'estalvi, ni a la major eficiència de les administracions públiques. Però sí que estem en contra del que vostès creuen que serveix per la contenció de la despesa i, sobretot, per com la reparteixen entre els ciutadans. No volem un pressupost insolidari.

El problema no és l'austeritat, sinó la utilització que en fan, perquè la reparteixen, insisteixo, malament, només ajustant i retallant serveis i, també, retallant ingressos.

Aquest és el nostre desacord de base. I és en aquest desacord que es fonamenta l'esmena a la totalitat que ha presentat el Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

No n'hi ha prou amb restringir despesa pública. Cal que les capes altes de la societat i les grans fortunes que s'emparen en l'"enginyeria fiscal" de deduccions i exempcions, contribueixin molt més del que ho fan ara. I també cal revisar la contribució de les entitats financeres.

I sense nous ingressos fiscals públics, en aquests moments que la recuperació no pot venir de la inversió privada, que té tancades les fonts del crèdit a les empreses, serà difícil generar més activitat econòmica.

D'altra banda, el pressupost és imprudent en la gestió de les finances públiques. Imprudent perquè augmenta en un 68% les despeses financeres sobre les previsions en el projecte de l'any 2011, és a dir gairebé 14 milions d'euros més.

Aquest increment no es pot justificar només, per la diversificació de les fonts de finançament, amb les emissions del deute públic, ni amb l'increment de l'euríbor.

Aquest increment astronòmic, val a dir-ho, és la crua traducció de la vostra claudicació davant les exigències que qualifiqueu com “les entitats financeres locals” a l'hora d'augmentar els marges que apliquen a l'Estat.

I en aquest punt tornem al que deia al principi: saber per què estem on estem en les finances públiques. I aquesta pregunta no es pot respondre només apel·lant al mercat internacional: s'ha de reconèixer que es baixa els braços davant les exigències de “les entitats financeres locals.”

Les coses es poden fer diferents. Això que el govern de DA planteja com un “imponderable” és “modificable”. Hi ha una alternativa. Una alternativa que passa per marcar uns objectius clars en el pressupost. Objectius de recuperació econòmica i de preservació de la cohesió social, perquè només així serà un pressupost útil. I el pressupost s'ha de centrar a complir aquests objectius, sent conscients dels condicionaments, òbviament, però explorant totes les vies possibles. Totes. No confiant-ho tot en la retallada, en la despesa, també buscant quins ingressos es poden habilitar per fer front a la situació.

És necessari reactivar la inversió. La inversió pública, amb actuacions anticíclics en sectors com les infraestructures socials i les comunicacions. I la inversió privada, assentant les bases que la incentivin perquè això sí que ha de ser una prioritat.

Malgrat la crisi i les seves conseqüències negatives, hi ha inversors, nacionals i estrangers, disposats a continuar fent empresa al nostre país si les condicions de seguretat jurídica i l'accés al finançament, es promouen i es preserven.

Perquè aquí s'ha de triar, no entre el fàcil i el difícil - el Govern ja ha triat el fàcil- no entre el bo i el dolent. S'ha de triar entre el que és difícil però és menys perjudicial. I en aquests moments, s'ha d'esmortir algunes retallades que són inacceptables, fent major austeritat en certes partides, que esmenem, i invertint més en certes partides clau, que també hem esmenat.

Hem d'invertir més en ocupació, per no fomentar la fractura social. Hem de parlar també alt i fort de la lluita contra el frau, contra l'economia amagada. I parlar d'ingressos, incrementant -com ho fan les nostres esmenes- el suport al desplegament tributari, que el projecte del Govern redueix en un gairebé 27%.

O la dotació a la inspecció i control tributari, que el projecte del Govern redueix en un 41%.

També s'ha de donar una clara prioritat al Pla de reactivació del comerç, i no reduir-li l'assignació en un 39% com fa el projecte que esmenem.

D'igual manera es troba a faltar una clara voluntat de tirar endavant el projecte d'ordenació del sector turístic, quan el projecte del Govern es redueix en un -75,59%. També ho hem esmenat.

El 3 d'abril els ciutadans i les ciutadanes d'Andorra van parlar: van dir que volien majoritàriament un govern de DA. Així ho vam reconèixer, i ho tornem a reconèixer avui.

Les eleccions, també ho vull recordar, van deixar les coses clares pel que fa a l'aritmètica parlamentària. 55% dels electors van donar a DA el mandat de dirigir el Govern i la Llei electoral li va atribuir el 79% de la representació en aquesta sala. I d'altra banda, 35% d'electores i electors van encomanar al PS el treball d'oposició, indispensable en un sistema parlamentari, i la llei electoral ens ha donat un 21% de la representació.

No es tracta d'una discussió, sinó de situar-nos tots on som, perquè el que no s'hi val -Sr. Martí- és pensar-se que les urnes us han donat l'exclusivitat de representar Andorra i de decidir quines són les fronteres del debat.

Perquè hi ha dies que sembla que gairebé hauríem de venir a agrair al Govern que es digni a acudir al Consell General de tant en tant, i es molesti a contestar algunes de les nostres demandes d'informació. Sí, gairebé ho hauríem d'agrair, de tan evidents i reiterats que són els menysteniments al paper institucional del parlament i als drets de l'oposició parlamentària.

Amb les seves presses i els seus escurçaments de terminis, Sr. síndic, ens estan negant el dret a debatre amb un cert rigor, amb el màxim coneixement. Així no es pot exercir responsablement el mandat de consellers generals. Les noves formes de DA, fan que el debat del pressupost pel 2012 sigui, clar i català, un simulacre.

I ja vaig acabant, senyor síndic, resumint el que els he intentat dir i argumentar durant la meua exposició. Tenim les raons, tenim els arguments econòmics, socials i polítics per dir que no a aquest Projecte de llei de pressupost que ens ha presentat el Govern, perquè creiem que no és un bon pressupost per a Andorra ni per fer front a les dificultats d'avui i al que haurien de ser les oportunitats, les potencialitats, del futur. El nostre “no” és un “no” a un pressupost que és tou amb la crisi i dur amb els febles.

No és un no contra el Govern. No és un no sustentat en aquella visió, reduccionista i poc constructiva, del

paper de l'oposició a què ens tenien acostumats vostès els dos darrers anys, quan tossudament van bloquejar l'aprovació d'un pressupost.

És un no, el nostre, que es basa en el convenciment que hi ha una altra manera de fer, que és millor per la ciutadania.

Volem un pressupost que es preocupi de tothom i sobretot dels que més pateixen. No volem un pressupost que vulgui consagrar la política del "espavila't com puguis, si pots".

El nostre és un "no" basat en el coneixement de la situació econòmica del país, en el realisme, però no en el catastrofisme. El discurs de la por els hi deixem en exclusiva.

Es pot fer un pressupost viable, que no sigui injust socialment i que, alhora, ajudi a la reactivació econòmica.

Els eixos d'aquest pressupost alternatiu podrien ser els següents:

Primer, racionalitzar les despeses, redistribuir de forma més justa les càrregues i aplanar els terminis per assolir uns objectius de dèficit públic raonables i esglaonats. Paral·lelament preveure un esforç fiscal més gran, progressiu, per a les rendes més altes, avançant cap a l'impost sobre el rendiment del treball personal i la fortuna, que hauria d'aprovar-se no d'aquí dos anys sinó el proper període de sessions.

Segon, garantir el manteniment de la qualitat i eficiència dels serveis públics educatius, sanitaris, assistencials i judicials, amb un pla de mesures de racionalització de la despesa.

La nostra perspectiva és veure els serveis públics com a generadors d'ocupació, d'ampliació en conseqüència de la base de consum de les famílies, i de millora de les capacitats de coneixement, d'innovació i de la salut pública.

Tercer, pactar la revisió i reforma de les finances comunals amb la finalitat d'atendre més bé la ciutadania i ampliar els serveis públics, les inversions i les prestacions socials i les possibilitats de promoció econòmica des de l'àmbit comunal.

Quart, impulsar els nous sectors econòmics emergents i generadors d'ocupació, i redefinir els plans d'infraestructures: prioritat i ajuts a les energies renovables, a les tecnologies de la informació i la comunicació, i als sectors vinculats al medi ambient, a les noves tecnologies aplicades a la construcció, rehabilitació i reforma d'edificis.

Cinquè, fer que l'Institut Nacional Andorrà de Finances, des de l'exercici de la seva autoritat financera pública, prioritzi i amplii el suport que les entitats bancàries han de donar a l'economia

productiva mitjançant línies de crèdit a les petites i mitjanes empreses i als treballadors autònoms, en especial per garantir la continuïtat de sectors d'activitat econòmica que sols necessiten liquiditat.

Sisè, impulsar mesures en matèria de competitivitat i internacionalització de la nostra economia, per tant: pla de reactivació del comerç, projecte d'ordenació del sector turístic i desenvolupament de l'Acord monetari amb la Unió Europea.

En definitiva, aquests són sis eixos per redreçar l'economia amb un pressupost adaptat a la situació.

Només creant ocupació, generant confiança en el consum, sense retallar sous ni drets, i canviant cap a un model més competitiu i sostenible, que ens aporti inversions, podrem redreçar la situació econòmica i reduir el nombre de persones sense feina, tot millorant evidentment els comptes públics.

Estem en uns moments especialment delicats tant socialment com econòmicament. I per això preguntem: és acceptable que el que ha guanyat les eleccions i governa vulgui, sense cap preavís explícit en el seu programa, modificar la situació retributiva dels funcionaris públics i retallar prestacions socials, com trobem dins del Projecte del pressupost?

No s'hi val guanyar unes eleccions parlant de recuperar la il·lusió i, després, fer saber que, ara, tothom s'haurà d'estrenyar el cinturó i perdre greix. Caldria tenir en compte qui té més greix, i quants forats li queden a cadascú al cinturó per poder estrenyar.

Ho dic perquè, després d'analitzar el pressupost, la reducció de greix sembla afectar més aquells que tenen poc greix per perdre.

L'objectiu bàsic hauria de ser reduir el dèficit i no la despesa social. I per aconseguir-ho hi ha dues palanques. Una, la despesa pública total -no únicament la despesa social- hi ha altres capítols a mirar i l'altra, els ingressos fiscals. Una bona política ha de combinar reducció de despesa, amb augment d'ingressos.

Aquesta combinació és necessària tant per raons d'eficàcia econòmica, com d'equitat social.

El pressupost que rebutgem no ho fa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Té la paraula el Sr. Daniel Armengol pel Grup Parlamentari Demòcrata.

El Sr. Daniel Armengol:

Bé, moltes gràcies Sr. síndic.

Aprofitaré, si m'ho permet, per defensar en una sola intervenció, el debat a la totalitat de les bondats d'aquest pressupost, i em referiré breument també a l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Socialdemòcrata.

Senyories, sabem on som? Sabem on anem? I sabem com anar-hi? I el que és més important, hi anirem?

Ens trobem, sense cap mena de dubte, en una situació molt complicada i el camí cap a la recuperació serà difícil... difícil sí, però impossible no.

Aquest pressupost, que nosaltres també qualificaríem de transició tal com recullen els criteris d'elaboració, permet preveure un canvi de rumb, un canvi de model de país, de model d'Estat.

Vist que fa dos anys que Andorra no té pressupost, centraré la meua intervenció fent una comparativa en la liquidació del 2010, i en comptes de dedicar-la a dissecionar cadascun dels capítols i anar amb ànims de fer-ho més entenedor, ho faré tan sols en dos grans eixos: el dels ingressos i el de les despeses. Bé doncs, començarem per l'apartat dels ingressos:

On som amb els ingressos? Al 2010 es van ingressar prop de 304 milions d'euros a les arques del Govern dels quals, però, més de 20 milions en extraordinaris provinents de comissió judicial d'anys anteriors. Cal remarcar que l'estructura d'aquest ingrés està molt poc diversificada i, per tant, és molt dependent de la imposició directa i, concretament de l'IMI en més d'un 85 % de pes en la recaptació.

L'estagnació d'aquesta recaptació indirecta és especialment preocupant, i més sabent que tan sols es manté per les reiterades pujades dels impostos especials en el carburant i sobretot en el tabac, com es va poder apreciar ahir quan es va aprovar una altra pujada en el tabac en el Consell de ministres.

On volem anar amb els ingressos? Doncs bé, el full de ruta del Govern al que dona suport el nostre grup parlamentari, marca sense il·lusions que es vol una diversificació en els ingressos, una diversificació ja engegada en l'última legislatura a la que s'ha donat un impuls significatiu amb les modificacions en la imposició directa aprovades fa tot just quinze dies i que permetrà l'entrada en l'aplicació d'aquestes lleis el proper 1 de gener amb una recaptació prevista pel 2012 de prop de 26 milions d'euros.

Vostè esmentava fa un moment que retallàriem els ingressos, doncs, el Pressupost preveu 26 milions d'euros de més en imposició directa per a l'any 2012.

La Proposició de llei de l'IVA permetrà tancar el cercle de la imposició indirecta, fusionant el

reguitzell d'impostos indirectes previst avui en dia, impost que s'haurà de treballar molt detingudament en comissió per no posar en perill la viabilitat de l'Estat Andorrà. Com ja he dit anteriorment, els seus ingressos en depenen un 85% única i exclusivament ve recaptat per l'entrada de la Vall, amb la qual cosa, seria temerari suprimir l'entrada de la Vall i deixar de recaptar a l'origen.

En tot, el desplegament fiscal fulminarà el seu procés d'implementació al 2013. Des del nostre grup parlamentari volem, però, fer un especial incís. És evident que el Govern ha de diversificar les seves fonts d'ingressos i està treballant en aquest sentit, però no s'ha d'augmentar de forma irrevocable la pressió fiscal a expenses de malmetre el consum intern de les llars o la competitivitat empresarial. Seria, al nostre entendre, un error només focalitzar-se en la recaptació en el seu valor absolut i no pensar en la reactivació econòmica com a millor via per augmentar els ingressos sense desparar la pressió fiscal.

Entenem la fiscalitat com un mitjà i no com un objectiu, com massa sovint se'ns ha volgut fer creure. Un mitjà per promoure polítiques financeres i fiscals modernes que conjuntament amb altres vies obertes com l'obertura econòmica total permetran, de ben segur, un augment de la recaptació sense un augment de la pressió.

Els ingressos previstos en el Pressupost del 2012 són de 334 milions d'euros que hauran de servir i serviran per cobrir gran part de les despeses.

Havent analitzat, doncs, el que hem previst ingressar, analitzarem com ens ho gastarem.

Al 2010 es van liquidar 360 milions d'euros de despeses. El Govern ha centrat els seus esforços pressupostaris en buscar fórmules de contenció de la despesa corrent i de les despeses de personal; malauradament de les despeses d'inversió també.

Des del nostre grup parlamentari creiem fermament en l'esforç engegat cap al camí de l'austeritat, cap a la contenció de la despesa, especialment en la despesa corrent amb importants ajustos en lloguers, però hem d'anar amb compte en no prendre mal.

Certament, és bo avançar en aquest camí sense, però, malmetre la inversió amb els perills que això comporta en la rebaixa del consum, en la resolució de llocs de treball que després suposen una despesa superior en ajuts socials.

Seria perillós, i en això coincideixo amb vostè Sr. Bartumeu, entrar en un cercle viciós com està passant en alguns països del nostre entorn. Menys inversió, és igual a menys reactivació, és igual a menys recaptació i més destrucció de llocs de treball,

el que ens tornaria a portar a menys inversió i a més contenció.

Pensem que el que marca la pròxima dècada no està en el deute sinó en la capacitat dels Estats, en la capacitat de les famílies i de les empreses a retornar-ho. La seva capacitat a generar tresoreria, generar riquesa. Ens hem de centrar doncs, en recaptar més per la via del creixement econòmic i no per la via de l'augment de la pressió fiscal.

Val a dir, per acabar aquesta reflexió, que la inversió real global del Govern i de les seves parapúbliques rondarà el 2012 als 97 milions d'euros, un esforç considerable en les èpoques que estem.

Les despeses de personal seran durant el 2011 d'aproximadament d'uns 96 milions d'euros a Govern, i prop de 170 milions d'euros en despeses de personal si es tenen en compte tots els organismes públics dels quals n'hem d'aprovar el pressupost. 170 milions d'euros que, encara que es congelessin les contractacions, anirien augmentant en un 6% anyalment, degut al sistema retributiu que tenim emprat avui en dia.

El Pressupost reflecteix parcialment el camí a seguir. Revisar l'estructura salarial del sector públic per congelar-ne la situació actual i incidir en la modificació necessària de la Llei de la funció pública per fer-la més sostenible. Aquestes modificacions s'han de fer en clau d'Estat i contemplar la globalitat del sector públic andorrà. Aquesta revisió de la Llei de la funció pública no es podrà fer altrament que amb la revisió de la Llei de competències i de transferències dels comuns.

Per assegurar un estat més transversal i una mobilitat del funcionariat que ajudarà a donar sostenibilitat i viabilitat al sistema.

És necessari, doncs, consensuar el qui fa què, i el qui ho paga; i és necessari consensuar-ho entre tots: el Govern, els comuns, la totalitat de l'arc parlamentari tal i com ho ha proposat en reiterades vegades el nostre cap de Govern.

Deixeu-me fer un petit parèntesi per emmarcar que les transferències als comuns del 2012 seran de prop de 43 milions d'euros, 5 milions menys que les del 2011, vist que fa dos anys que estem sense pressupost se'ls ha estat transferint de més, i doncs, es transferiran 9.900.000 euros menys durant els dos pròxims anys perquè el Govern ho ha decidit així, i creiem que ha fet bé.

Tornant, doncs, a les despeses de personal. El passat dilluns dia 12, el nostre grup va entrar onze esmenes al pressupost, quatre de les quals pretenien eliminar una possible invasió de competències amb el personal adscrit al Consell General.

Voldria, doncs, aprofitar aquest torn de paraula per demanar a la Sindicatura que impulsi el procés de creació d'un estatut del personal del Consell General i dels seus òrgans adscrits per poder adequar els treballadors a la resta del sector públic andorrà i donar-los-hi la justa i necessària seguretat jurídica que mereixen.

Seria necessari també, al nostre entendre, que des de la Sindicatura s'implantin i es desenvolupin les directrius i els criteris d'austeritat que implementa el Govern al que donem suport per la resta de treballadors públics.

Seguint en l'apartat de les despeses el que més sobta probablement és l'increment abismal de transferències corrents en prop de 20 milions d'euros, si ens referim al Pressupost del 2011, però en prop de més de 50 milions d'euros que es van liquidar al 2010, això és degut principalment a les transferències de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. És essencial que es tanquin quan abans millor. El pacte d'Estat que n'asseguri la reforma i sobretot que n'asseguri la viabilitat i sostenibilitat del nostre Estat del benestar.

Volem destacar també el fet que les prestacions socials experimenten un augment d'un 28 % respecte a la liquidació del 2010, això és imprescindible per mantenir la cohesió social en aquests moments d'incertesa.

Ressaltar també que la transferència Andorra Turisme pràcticament es duplica amb la voluntat de consolidar un dels últims pilars de la nostra economia i amb la clara voluntat de centrar bona part de l'esforç d'inversió en atreure més turisme en el nostre Principat. Més turisme voldrà dir més pernотacions, més consum i, per tant, més reactivació econòmica.

L'últim gran apartat en l'augment de la despesa és degut en l'augment dels interessos en poc més de 20 milions d'euros, bàsicament explicada per la diversificació volguda i necessària de les fonts d'endeutament de l'Estat.

I ja, per acabar, la diferència entre ingressos i despeses ens dona el dèficit de Govern que es preveu que sigui per l'any que ve de 63 milions d'euros.

Fins fa poc s'entenia internacionalment que un dèficit interior al 3 % del pressupost era assumible; després de l'última cimera europea de fa tot just una setmana sembla ser que el criteri a seguir a partir d'ara haurà de ser no superar el 5 % del PIB abans de cinc anys.

En el cas que ens ocupa avui ve a ser pràcticament el mateix perquè estem lluny d'assolir tant una xifra com l'altra. Per tant, continuarem donant suport a

totes les iniciatives engegades que permetin diversificar els ingressos sense augmentar la pressió fiscal així com totes les modificacions legals que permetin seguir en el camí de la contenció i d'encaminar la sostenibilitat, o més encara la viabilitat del sistema.

Sr. Cinca, aquest és un pressupost de transició, ja li concedim i el nostre grup parlamentari li donarà ple suport, com no podria ser d'una altra manera. Més encara, li donarà tota la celeritat necessària per tenir-lo aprovat quan abans millor.

Avui, el nostre grup, votarà en contra de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialista i ens centrarem, doncs, tan aviat com ens ho permeti la Sindicatura a analitzar en comissió les esmenes presentades per poder-les evacuar un cop tractades al Ple d'aquesta Cambra.

Donem-nos el 2012 per tancar les reformes estructurals tan necessàries, tancar el pacte d'Estat sobre la reforma de la CASS i aprovar-ne la Llei, tancar les reformes sobre transferències i competències també en el si d'un pacte d'Estat, les reformes sobre funció pública i sobre mercat laboral, l'obertura econòmica, l'impuls de les iniciatives públics/privades que necessiten l'empenta necessària des de l'Administració i no la contribució econòmica a la que estem acostumats.

Donem-nos el 2012 per canviar la tendència pressupostària en el camí ja engegat cap a l'austeritat i amb un pressupost que esperem veure a tràmit el proper mes de setembre del 2012, aquest cop sí Sr. ministre, esperem que quedi reflectida l'anomenada transició i, encara més, que quedi reflectit el punt d'inflexió en el dèficit pressupostari que ja comencem a percebre aquest 2012.

Iniciant el camí cap a l'equilibri, iniciant el camí cap a un nou model econòmic i social del nostre país.

Sr. cap de Govern, la ciutadania li va donar vint-i-dos consellers, gairebé un 80 % d'aquesta Cambra, com li recordarà el Sr. Bartumeu. L'última cosa que ens perdonarien és no donar celeritat a totes aquelles reformes tan necessàries de no impulsar l'acció de Govern. No entendria ningú que no invertíssim en el que menys diners costa: en esforç, en dedicació i sobretot en valentia.

És crucial que siguem capaços de generar confiança, de generar seguretat. Per aquestes dues qüestions el nostre grup parlamentari donarà ple suport al seu pressupost.

Sabem on som, sabem on volem anar i, més important encara, sabem com anar-hi. Sr. cap de Govern, anem-hi, el temps ens donarà la raó.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern té la paraula el Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Afrontem aquesta sessió d'avui, senyores i senyors consellers, el primer debat sobre el pressupost d'aquesta legislatura, una nova legislatura que ha propiciat un nou govern constituït en consonància amb els resultats de les eleccions del passat 3 d'abril. Un Govern que va iniciar la seva tasca el passat 16 de maig.

En aquesta primera intervenció el que faré és defensar el Projecte de pressupost que ha presentat el Govern en contraposició a l'esmena a la totalitat que ha presentat el Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

En les rèpliques pertinents, si s'escau, anirem contestant també algunes de les manifestacions que ha fet en la defensa de l'esmena el Sr. Bartumeu. En qualsevol cas, moltes d'elles, ja en aquesta defensa del pressupost queden àmpliament rebatudes.

Podríem qualificar els debats d'orientació política i el del pressupost, com els dos grans debats polítics de l'any. Els debats en els quals s'assenten les línies programàtiques del Govern i, en què aquestes agafen forma mercès a les dotacions pressupostàries que les han de fer possibles.

Uns debats que no poden ser aliens a la situació econòmica i social que viu Europa i els països del nostre entorn en particular. Una crisi profunda que també ens afecta a Andorra i que ve a agreujar i accelerar els evidents símptomes d'esgotament del model econòmic del Principat. Uns símptomes que ja es perceben des dels primers anys del segle XXI.

La crisi que estem vivint ve bàsicament motivada pel sobre endeutament públic i privat, traslladant, per tant, els seus efectes més demolidors a la baixa del consum. Afecta, doncs, al moll de l'os d'una economia com l'andorrana, extraordinàriament centrada en el comerç i el turisme, i estronca d'arrel la demanda del sector immobiliari. La falta d'un sector primari potent, un limitat sector industrial i les dificultats per exportar serveis de manera competitiva, fan molt complicat augurar, amb l'actual model econòmic, una recuperació sostinguda. Fins i tot quan els països veïns iniciïn la seva recuperació, -fet que encara no està passant-, previsiblement la nostra anirà a remolc i no serà igualment punyent.

Les dades macroeconòmiques que elabora el Departament d'Estadística de Govern ens ho confirmen i així també ho posava de manifest el darrer informe de la Cambra de Comerç. No els vull ara cansar amb una bateria de dades, d'altra banda publicades en diversos informes econòmics i per tant a l'abast de tothom, només recordar que l'any 2011 ha mantingut una tendència negativa en gairebé tots els seus indicadors, en alguns casos senzillament s'ha suavitzat la caiguda, però no hem d'oblidar que en la majoria d'aquests indicadors estem a nivells de fa deu anys. Res apunta que ni fora d'aquí ni aquí, una millora a curt termini. De fet, el fons monetari internacional o el propi Banc Central Europeu, per no esmentar les agències de ràting estan modificant a la baixa les seves previsions de creixement del PIB per a l'any vinent. S'apunten noves recessions en alguns dels països propers. És a dir, no crearan llocs de treball i el consum continuarà davallant.

En aquest context, el pressupost que avui presentem s'ha elaborat amb una previsió de creixement del PIB negatiu per a l'any vinent de l'1% a Andorra.

En resum, situació de decreixement, permanent pèrdua de llocs de treballs, administracions públiques excessivament endeudades, no tant en termes de PIB però sí en base a la nostra estructura d'ingressos, dificultats de finançament, economia centrada en el turisme, davallada de visitants des de fa més de sis anys. No cal desgranar les conseqüències socials i econòmiques d'aquest escenari, però les polítiques a impulsar i també els discursos, Sr. Bartumeu, haurien de tenir-los presents.

Davant d'aquesta situació, el Govern té el ferm convenciment que la recuperació vindrà de la mà de profundes reformes estructurals. Moltes de les quals han de veure la llum durant l'any 2012. Per aquesta raó defenso avui un pressupost que jo mateix he qualificat, -ens ho recordava ara el Sr. Armengol-, com un pressupost de transició. No pot ser d'altra forma. En primer lloc, perquè com deia fa un moment, el nou Govern va iniciar les seves responsabilitats a mitjans del mes de maig. En segon lloc, perquè el pressupost de l'Estat està molt condicionat per les obligacions legals que en el transcurs dels darrers anys s'han anat aprovant, introduint modificacions ja sigui de fons o senzillament en la gestió d'aquestes obligacions, requereix canvis legislatius i reglamentaris o renegociacions contractuals. Aquests canvis, en alguns casos, ja s'han començat a impulsar i en altres es farà durant els propers mesos. I, en tercer lloc, perquè els canvis estructurals faran aflorar els seus beneficis progressivament en el transcurs dels propers anys.

Però el qualificatiu de transitori, no vol dir que el pressupost que avui presentem no encari les principals problemàtiques d'Andorra i no dibuixi com resoldre'ls. Senzillament vol dir que aquest és el primer de quatre pressupostos que de manera seqüencial i progressiva s'aniran transformant, fins assolir un dels principals objectius d'aquesta legislatura: un pressupost equilibrat el de l'exercici 2012.

De fet, aquests primers set mesos de Govern, en matèria pressupostària, ens hem centrat tant en l'elaboració del pressupost de l'any 2012, com en la projecció de l'evolució que ha de seguir aquest pressupost en els propers anys. Aquest treball ja està enllestit i permet concloure que és viable arribar, en el període anunciat, a l'equilibri. Això sí, no es podrà fer des de polítiques de maquillatge o des de reformes tímides. En els propers dies demanaré una compareixença davant de la Comissió de Finances del M. I. Consell General per presentar amb detall aquest pla d'actuació en matèria pressupostària pels propers quatre anys i desgranar els àmbits sobre els que caldrà legislar. En tot cas, a ningú li sorprendrà si els hi avanço que estem parlant, entre altres, com també ja ens ha dit el Sr. Armengol, de la Llei de la CASS, les competències comunals i les transferències als comuns, l'obertura econòmica o l'impost sobre les rendes de les persones físiques.

Però centrem-nos novament en el pressupost per a l'any 2012. Deia que era un pressupost de trànsit i que el pressupost és l'expressió de la política del Govern i, per tant, el pressupost de l'any 2012 reflecteix el trànsit cap a uns canvis estructurals profunds que han de permetre definir un model econòmic obert, en què els pilars tradicionals de l'economia andorrana continuaran tenint un pes cabdal però no exclusiu. Es tracta d'un trànsit, també, cap a un nou model sanitari més sostenible. I, finalment, cap a un model fiscal més sòlid i equitatiu que permeti garantir uns serveis públics de qualitat, una societat cohesionada, i impulsi el creixement econòmic. Veiem-ho amb detall desgranant els sis eixos principals d'aquest pressupost.

Consolidar el benestar i fer-lo sostenible.

El pressupost de l'any 2012 reflecteix la voluntat del Govern de consolidar, en un moment extremadament complex, l'estat del benestar. I ho fa incrementant de manera significativa les partides destinades a donar suport a les persones que ho estan passant pitjor. També ho fa garantint els mitjans humans i materials a l'educació per assegurar la continuïtat dels tres sistemes educatius, sense fer recaure en aquest àmbit, mesures d'ajust més enllà de la bona gestió. Finalment, mitjançant el pressupost del SAAS i la conseqüent transferència

corrent a aquests organismes, es comencen a recollir els fruits de les primeres mesures per assegurar que es podrà donar continuïtat a l'excel·lent servei sanitari que disposa el país.

Així, les partides del Ministeri de Salut i Benestar destinades a donar suport a les persones i a les famílies que estan patint amb més rigor la crisi econòmica, Sr. Bartumeu, (atenció primària social, desocupació involuntària i ajudes a la inserció sociolaboral), s'han incrementat globalment un 81,7% en relació amb el projecte de pressupost de l'any 2011, han passat dels 1.971.000 euros als 3.583.000 euros.

Alhora, i en la mateixa línia d'afavorir les persones amb dificultats, s'han incrementat un 24,1% les partides destinades a les persones amb discapacitats, de manera que passem la seva dotació d'un global de 2.734.000 euros a 3.395.000.

En l'àmbit del benestar ens hem d'aturar amb una mica més de detall en la sanitat. Em sobta, Sr. Bartumeu, que en el seu discurs no ens ha parlat en cap moment de la CASS. Ara com ara Andorra té tres organismes implicats en la gestió de la sanitat pública: el Ministeri de Salut i Benestar, el SAAS i la CASS. Cadascun d'ells ha d'assumir les seves competències, però cal gestionar el pressupost de tots tres amb una visió global. Dit d'una altra forma, no servirà de res estalviar uns diners en el pressupost d'un dels tres si s'incrementa en la mateixa quantitat, o més, qualsevol dels altres.

I en aquest punt, em permetran que els parli d'un dels aspectes, malauradament, més destacats del pressupost. La partida destinada a la transferència corrent que el Govern ha de fer a la CASS per cobrir el dèficit de la branca general, la qual s'incrementa un 99% en relació amb el pressupost de l'any 2011, i passa de 20.235.000 euros a 40.272.000 euros. Aquesta progressió és insostenible i en si mateixa. Hi ha el perill al qual està sotmès el sistema sanitari públic. L'any 2012 serà clau per revertir aquesta situació, i per fer-ho caldrà redefinir el model sanitari actual. Mentrestant, s'han pres mesures, i es continuaran prenent, per controlar i optimitzar la despesa.

En la mateixa línia s'ha començat a actuar i s'ha fet en el SAAS, en què gràcies a un esforç important per ajustar les despeses i millorar l'eficiència de la gestió, s'ha pogut pressupostar una transferència corrent a aquesta parapública un 24% inferior a la prevista l'any 2011, la qual passa de 19.500.000 euros a 14.800.000 euros. Tot, i cal remarcar-ho, sense cap retallada en les prestacions sanitàries i sense posar en perill la qualitat dels serveis que ofereix el SAAS.

En definitiva, i tot i els esforços de contenció i gestió, la transferència corrent a la sanitat per cobrir el dèficit d'aquests dos organismes és de 55.000.000 euros, és a dir, el 13,8% del pressupost.

Un altre eix, i que sembla que no s'acaba d'entendre és el de la contenció i el rigor pressupostari.

La contenció pressupostària no ha de ser mesura excepcional associada al moment de crisi. No es tracta que es pugui estalviar més o menys, senzillament s'ha de procurar fer sempre tot allò que es vol fer amb el mínim de diners possibles. Perquè són diners públics i perquè els recursos no són il·limitats.

L'esforç de contenció i reducció de la despesa el trobem especialment plasmat en tres grans àmbits: la despesa de personal, les despeses de béns corrents i serveis, i les transferències corrents.

Pel que fa a les despeses de personal, l'any 2012 es començarà a recollir l'impacte de les mesures d'ajustament que s'aplicaran als treballadors amb salaris superiors a 3.000 euros mensuals i l'eliminació d'un trienni a tots els treballadors. Així mateix, s'ha previst congelar els salaris situats entre 2.000 i 3.000 euros mensuals i incrementar un 2%, és a dir per sota de l'IPC, els salaris de tots els treballadors que cobren menys de 2.000 euros al mes. Si s'analitza l'evolució anual del capítol 1 del pressupost, es veu com sistemàticament, any rere any, pateix uns increments superiors a l'augment salarial. Això es deu bàsicament a l'impacte dels triennis i a l'efecte de les jubilacions. És a dir, encara que no s'augmentessin gens els salaris i no s'incrementés el nombre de treballadors, la despesa de personal sempre augmentaria i, de fet, el ritme de jubilacions que es preveu pels propers anys així ens ho demostrarà. Aquesta és una situació, igual que ho deia amb la CASS, insostenible, que cal revisar amb urgència. En cas contrari, acabarà ofegant les finances de l'Administració pública. Per aquesta raó el Govern té la ferma voluntat de fer una nova Llei de la funció pública, des del convenciment que no fer-ho posaria en dubte molts serveis públics i el manteniment de molts llocs de treball.

Una nova Llei de la funció pública que no únicament ha de tenir efectes econòmics. També ha de ser el marc per assegurar el desenvolupament i la progressió professional dels treballadors públics.

Em permetran en aquest punt que em refereixi breument als articles 23 i 24 del projecte de llei del pressupost. Articles esmenats pels dos grups parlamentaris atenent a una suposada inconstitucionalitat d'algun dels seus apartats. Des del Govern no allargarem gens ni mica aquest debat, si hi ha la mínima sospita d'inconstitucionalitat,

benvingudes siguin les esmenes. El Govern on sí vol aturar-se és en el fons de la qüestió, i aquest és, que si a la vista de la situació econòmica que travessa el país, s'han de demanar sacrificis als funcionaris i treballadors del sector públic, cal que aquests sacrificis abastin a tots els treballadors públics. No ens semblaria lògic que treballar, per exemple, al Consell General esdevingui un avantatge en aquest sentit, en relació amb treballar per exemple al Govern, o viceversa.

Pel que fa al consum de béns corrents i serveis, el primer que cal dir és que ja els exercicis anteriors, no em costa gens reconèixer-ho Sr. Bartumeu, a mi no em sap greu reconèixer els mèrits dels altres, ja s'han fet esforços importants de contenció. Tot i així, el pressupost de l'any 2012 redueix un 4,59% el previst en el projecte per a l'exercici 2011, és a dir, 2.212.000 euros. En tot cas, cal ser conscients que el marge de maniobra en aquest àmbit és ja molt poc.

Per acabar, si restem al global de les transferències corrents les destinades a polítiques socials, les transferències a la CASS i la transferència a Andorra Turisme, de la qual en parlaré d'aquí una estona, constatem una rebaixa del 10,45% en relació amb el projecte de l'any 2011, fruit de l'esforç de contenció que s'ha demanat a tots els organismes que reben diners públics i fruit de la lògica en la gestió. Fa un moment el Sr. Bartumeu abans parlava de la Residència Solà d'Enclar i d'una rebaixa molt important al seu pressupost. És ben senzill, no se li ha demanat res més, només que utilitzi els diners que tenia a caixa als diners que tenia en tresoreria. No és que se li hagi rebaixat cap prestació.

Despeses financeres creixents. Se n'ha parlat abundantment i és un altre dels àmbits, un altre dels eixos del pressupost.

En l'àmbit de les despeses, aquestes, agafen un relleu molt significatiu. A banda del creixent endeutament hi ha dues grans raons que expliquen aquest augment. La primera és una històrica política d'estructuració del deute a curt termini -bàsicament a un any- i una concentració del mateix en deute bancari. Mala política. Aquesta primera raó agreuja la segona. La profunda crisi financera internacional, que es tradueix en una gran restricció del crèdit per falta de liquiditat, en un encariment enorme del cost del finançament -quan n'hi ha, perquè a vegades no n'hi ha prou en pagar- i en una pressió, gairebé irracional, -cal dir-ho-, sobre el deute públic.

Així ens veiem, en aquest escenari, obligats a renegociar i estructurar el deute existent, a diversificar les fonts de finançament, a buscar nou finançament per pagar les obres de grans infraestructures executades però no pagades, i a

negociar financiació pels dèficits que es generin d'ara en endavant. Diguem-ho clar: Andorra pot tenir dificultats per finançar-se i, en qualsevol cas, ho haurà de fer pagant més. Alhora, haurà d'aplaçar la voluntat de fer emissions internacionals, difícilment trobarà finançament, avui en dia, fora de les nostres fronteres, ja siguin emissions adreçades al privat o amb entitats de finançament i, per tant, a mig termini el finançament s'haurà de buscar gran part si no total de manera local.

Una mostra d'això, Sres. i Srs. consellers, del que els hi estic explicant és la renovació que aquesta mateixa setmana hem tancat del préstec amb *Crédit Agricole*. Un crèdit que s'ha renovat per 100 milions amb un marge del 4,30%. És a dir, un exemple que recull tot allò que ara els comentava. Paguem les conseqüències d'haver tancat, ara fa un any, l'operació a molt curt termini -un any- quan es podia haver fet per dos i fins i tot per tres, se'ns aplica amb tot el seu rigor l'encariment del crèdit per les dificultats de liquiditat de l'entitat prestadora, i paguem les conseqüències de la pressió que està patint el deute públic els darrers mesos.

Tenir un endeutament tan elevat com el d'Andorra no únicament pot afectar la credibilitat i la solvència del país. Té implícites altres conseqüències pressupostàries com acabem de veure. Així, el pressupost de l'any 2012 recull aquestes conseqüències. S'ha previst un increment de les despeses financeres del 68,07%, tal com han dit els anteriors parlamentaris, sobre les previstes del projecte 2011 i del 108,60% en relació al projecte del 2010. En definitiva, aquestes despeses passen a representar el 8,64 % del pressupost.

Un quart eix del pressupost són els canvis estructurals per al relleu econòmic.

No serviran de res les mesures de contenció de la despesa si no s'acompanyen d'unes polítiques de relleu econòmic i de creació de riquesa. Així ens ho deia també el Sr. Armengol i comparteixo totalment els seus arguments. Paral·lelament als ajustaments pressupostaris, l'any 2012 també vol assentar les bases d'un nou model econòmic, fonamentat en l'obertura econòmica d'Andorra, que ha de permetre tant l'atracció d'inversors estrangers i la creació de nous sectors d'activitat, com la possibilitat per als empresaris i els professionals andorrans de treballar fora del Principat en igualtat de condicions i sense penalitzacions fiscals.

Un dels pilars fonamentals del nou model econòmic és una nova regulació de la inversió estrangera i de l'accés a l'activitat laboral i empresarial per als no-residents. Aquestes mesures, una vegada formalitzats

els convenis de doble imposició que ja s'han començat a negociar, han de permetre una obertura econòmica del país sempre regida per criteris de qualitat, competitivitat, homologació a les pràctiques internacionals, creació de riquesa i sostenibilitat a llarg termini. Tots aquests projectes tenen assignades les dotacions pressupostàries per fer els estudis i els desenvolupaments legislatius necessaris, dotacions que també abasten el desplegament de l'acord monetari, una altra peça clau i el desplegament de la consolidació de la nostra relació amb la Unió Europea.

Aquesta obertura econòmica també ha de tenir el suport d'una obertura física, que obri una nova porta d'accés al nostre país per la via aèria. Per això volem licitar una concessió per construir un heliport nacional amb línies regulars, per atreure un nou perfil de turistes d'alt poder adquisitiu, i també per obrir noves expectatives al teixit empresarial. I si els parlo en el debat del pressupost d'aquest projecte, és per evidenciar que en moments de restricció pressupostària la modalitat de la concessió i la col·laboració amb el sector privat, és una molt bona solució que ha de permetre dotar el país de les infraestructures que encara li calen i ha d'assegurar un nivell mínim d'obra civil. També ens ho deia fa una estona el Sr. Armengol.

També en la línia de l'obertura econòmica i de la creació de nous sectors d'activitat, s'ha de destacar el Fòrum Energia i Futur, amb un primer objectiu que és elaborar el Llibre blanc de l'energia. Aquesta iniciativa ha de permetre, entre altres coses, assentar les bases per desenvolupar un nou sector econòmic, disminuir la dependència energètica de l'exterior i, per tant, afavorir la competitivitat i disminuir les necessàries inversions que caldria fer en el supòsit que no es disminuís aquesta dependència. I alhora omplir de contingut els programes d'ajut a l'ús de les energies renovables i l'eficiència energètica que es mantenen amb les seves dotacions en el pressupost.

Les mesures de canvi del model i del relleu de l'economia requereixen un temps per a l'elaboració, la implementació i la consolidació, i els resultats significatius es recolliran a mitjà termini. Per aquesta raó és imprescindible apuntalar urgentment el pilar principal de l'economia andorrana: el turisme. Tal com dèiem al principi d'aquesta presentació, aquest ja fa uns quants anys que perd visitants, i d'altra banda, la dependència de la indústria turística continua sent molt important. Per aquesta raó el pressupost de l'any 2012 preveu un increment important en la transferència corrent a la societat Andorra Turisme, la qual rebrà 14.000.000 d'euros, un 60,06% més del que estava previst en el pressupost de l'any 2011. L'objectiu és clar: aturar la

davallada de visitants i començar a recuperar-ne tant dels destins habituals com de nous mercats.

És cert, ens ho deia el Sr. Armengol i també s'hi referia el Sr. Bartumeu, la inversió, cinquè eix del que els volia parlar és baixa, moderada en tot cas.

La situació d'endeutament creixent i de dèficits crònics que ja hem exposat, la necessitat d'avançar cap a l'equilibri pressupostari, juntament amb les obres esmentades del túnel dels Dos Valires i la desviació de Sant Julià, condicionen i limiten fortament la capacitat inversora del Govern.

Així, el pressupost de l'any 2012 reflecteix una situació que es vol transitòria, amb unes inversions limitades, dirigides essencialment a continuar i acabar les obres iniciades, a potenciar les inversions més necessàries i a fugir, en qualsevol cas, de noves obres que caire faraòniques o innecessàries. El pressupost global d'inversions decreix un 36,21% en relació amb el projecte del 2011, i se situa en els 36 milions d'euros.

Del conjunt d'inversions, en destaquen 3,8 milions d'euros per continuar les obres de les noves dependències comunals i de creació d'una plaça pública davant del Consell General, fet que accelerarà també l'ocupació d'espais i per tant, descarregarà de cost al pressupost de despesa corrent de Govern. Cal destacar també la partida destinada a l'acabament de les obres del vial de connexió entre la desviació i el nucli d'Encamp; la construcció d'una nova rotonda a la carretera general 1, a l'alçada del pont de Casadet, per accedir, per donar una nova porta d'entrada a Andorra la Vella; la redacció del projecte de construcció de les noves escoles de Canillo; la construcció d'un nou centre de salut i la continuació de les obres del centre de tecnificació esportiva a Ordino, i l'eixamplament de la carretera general 3 a la sortida de la Massana, a la zona del Través.

L'any 2012 també serà l'any en què es posaran en funcionament els túnels dels Dos Valires i la desviació de Sant Julià de Lòria en el tram comprès entre la rotonda d'Aixovall i la plaça Laurèdia. Aquestes obres globalment han costat 203 milions d'euros, 114,9 milions d'euros dels quals s'hauran de pagar l'any 2012 fet al qual caldrà afegir l'increment de despeses de gestió d'aquestes infraestructures. Pel que fa a l'acabament de la desviació de Sant Julià, en el tram comprès entre la plaça Laurèdia i el pont de Fontaneda, aturada temporalment en espera de la reestructuració del deute públic i de l'obtenció de noves formes de finançament a llarg termini, es preveu com a mesura provisional i transitòria efectuar els treballs de remodelació de l'avinguda Francesc Cairat per donar més fluïdesa al trànsit a

través del nucli urbà, fins a poder reprendre les obres de construcció a inicis del 2013. Pel que fa al finançament d'aquestes dues grans infraestructures és per tots sabut que el Govern del moment va decidir adjudicar-les a través d'un mètode de finançament esmentat alemany. Això, en definitiva vol dir que durant els propers sis mesos caldrà pagar la totalitat de l'obra realitzada als constructors. Per aquesta raó hem cregut oportú deixar obertes dues vies de finançament en el pressupost. Una, per les dues obres, via bancària amb un préstec a 20 anys. L'altra, per la desviació de Sant Julià, via concessió administrativa de les infraestructures en el que vindria a ser un peatge a l'ombra a 40 anys. Ho hem fet per pura prudència a la vista de les dificultats per accedir a la financiació i, alhora, en el supòsit de poder tenir les dues, avaluar quina s'adapta millor a l'evolució de l'economia andorrana.

Seguint amb la inversió, cal destacar un esforç important, que es prolongarà dos anys en la inversió destinada a fer un salt de qualitat en la informatització de l'Administració pública. Aquest és un element cabdal per afrontar l'obertura econòmica, hem de tenir una administració moderna i millorar els serveis que presta.

Per garantir unes infraestructures modernes i contributives a la competitivitat del país i assegurar una injecció a l'economia pròpia d'un agent tan important com el sector públic, caldrà que en els propers anys assegurem una inversió pública real i es mantingui estable al voltant del 3 % del PIB.

Últim dels eixos del pressupost

Ingressos. L'inici de la diversificació

Si analitzem l'evolució dels ingressos els darrers anys, veiem com, a causa de la situació econòmica ja descrita, cada cop és més gran la dependència dels ingressos provinents del consum dels nostres visitants. Aquesta realitat deixa l'Estat en una situació molt perillosa de dependència i inestabilitat en la generació de recursos.

Ha de ser un objectiu ineludible per a un Estat responsable diversificar les seves fonts d'ingressos per assolir un nivell raonable d'estabilitat i garantir uns serveis públics de qualitat per poder abordar les inversions que permetin mantenir i renovar les infraestructures existents i crear-ne de noves per ser un país modern i competitiu.

En aquest sentit, cal dir que el nivell d'ingressos del Govern d'Andorra és insuficient, ara per ara, per garantir les necessitats de l'Estat. Encara que mantinguem els esforços de la contenció de la despesa, es guanyi eficiència en la prestació de serveis i es millori la gestió de la despesa pública, -coses totes elles que cal continuar fent-, si no

s'incrementen els ingressos, Andorra no aconseguirà sortir dels dèficits pressupostaris anuals crònics, i això l'abocarà a un endeutament públic inassumible.

Si ens centrem en els ingressos dels darrers dos anys, veurem que s'han mantingut estables al voltant dels 304 milions d'euros. El tret més destacable ha estat la baixada dels ingressos de l'ITP, fruit de la caiguda en l'activitat immobiliària, i el decrement dels ingressos provinents dels impostos generats amb la importació de mercaderies, una única excepció en aquest cas els impostos al tabac i encara si analitzem amb més profunditat els ingressos del 2010 veiem que hi ha una partida extraordinària de més de 20 milions d'euros fruit de decomisos a favor de l'Estat andorrà. Benvinguts siguin però, en tot cas aquest no és un ingrés recurrent i per tant, no el podem contemplar dins de l'estructura dels ingressos del mateix.

Davant d'aquesta situació d'estancament, el pressupost d'ingressos de l'any 2012 preveu un increment de l'11,7% sobre els ingressos previstos en el pressupost de l'any 2011 i de més d'un 10% sobre la liquidació del 2010 i sobre la liquidació que preveiem a hores d'ara pel 2011. Aquest increment es sustenta d'una part en els impostos directes i d'una altra, en la taxa al consum.

El Govern ha volgut avançar en l'aplicació de l'impost de societats i l'impost d'activitats econòmiques per accelerar la progressiva configuració del marc fiscal. S'ha previst, entre aquests dos impostos, ingressar 17.500 milions d'euros. Quantitat que aquest primer any d'aplicació només recull l'acompte previst a la Llei segons els resultats empresarials de l'any 2011.

Així mateix, dins els impostos directes hi trobem gairebé 6 milions d'euros de l'impost de la renda dels no-residents, que va entrar en vigor l'abril del 2011. La nul·la tradició a Andorra de l'aplicació d'aquests impostos i la falta d'informació històrica dels resultats empresarials fa difícil preveure la bonança d'aquestes previsions tal i com també ja els hi vaig fer esment en el debat sobre les lleis fiscals que vam fer ara fa un parell de setmanes.

D'altra banda, es preveu un increment sobre el projecte de pressupost de l'any 2011 del 46,19% fins a arribar als 74.434 milers d'euros en les taxes sobre el consum, bàsicament recull l'impacte de l'increment de les taxes que va entrar en vigor el maig d'aquest any.

Hem d'insistir, en aquest punt, en la voluntat del Govern de completar el marc fiscal, no únicament per donar estabilitat als ingressos de l'Estat, sinó també com a pedra angular de l'obertura econòmica a partir d'un marc legal i fiscal competitiu, que

reforci la seguretat jurídica dels inversors i que al mateix temps possibiliti la internacionalització de les empreses d'Andorra.

Per anar acabant Sr. síndic, els hi deia al principi d'aquesta intervenció que aquest és un pressupost de transició i els hi voldria afegir ara, que aquest és un pressupost que objectivament l'Estat Andorrà no es pot permetre però no per allò que ens ha explicat el Sr. Bartumeu sinó exactament per tot el contrari.

A Govern en som conscients. Un nou dèficit de 63 milions no és la millor manera d'encarar la situació de profunda crisi vist l'endeutament acumulat. Ara bé, també hem de ser conscients que aplicar de sobte mesures dràstiques de contenció pressupostària tindria uns efectes encara pitjors.

Per això el Govern ha fixat l'objectiu de l'equilibri pressupostari en l'any 2015, per compaginar mesures de reactivació econòmica amb les reformes i els ajustos ineludibles. Això, vol dir que encara es generaran fins al 2014 nous dèficits, cada cop menors, però al cap i a la fi augmentarà l'endeutament. Per això vull reiterar el que ja va dir el cap de Govern en la seva intervenció pública del passat 19 de setembre i fer una crida de responsabilitat i de compromís amb el país al sector financer perquè acompanyi en aquest procés el Govern d'Andorra.

Per sortir airosos d'aquest moment duríssim, per implementar les reformes necessàries, per reactivar aquest país, cal disposar de finançament i cal disposar-lo tant en l'àmbit públic com privat i aquest finançament, avui, només el podrem trobar a Andorra.

Finalment, vull agrair al Sr. síndic, i per extensió a tota la Cambra, l'esforç que estan fent per accelerar la tramitació del pressupost. Més enllà dels efectes pràctics i econòmics -que hi són- hi ha un efecte psicològic. Després de dos anys sense pressupost poder tenir aprovat el pressupost abans de final d'any seria un missatge de normalitat per a la ciutadania i un reflex de l'estabilitat que vam voler donar als electors el passat 3 d'abril.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Cinca.

Voldria demanar ara abans d'iniciar el segon torn d'intervencions, si voldrien disposar de 5 minuts per preparar la segona ronda o procedim directament?

Directament. Molt bé, doncs, té la paraula el Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies. Sr. síndic.

Ràpidament, per ordre de les intervencions que acabem d'escoltar, el portaveu del Grup Parlamentari Demòcrata ha començat i sincerament, ens ha preocupat perquè més enllà de parlar del canvi de model econòmic ens ha etzibat aquí que a més a més, -no sé si forma part del programa amagat-, s'està parlant de canviar el model d'Estat, suposo que no és el que volia dir, en tot cas si és que es tracta de canviar de model d'Estat ja ens ho deurà explicar.

Diversificar els ingressos sense augmentar la pressió fiscal, quadratura del cercle, deduccions i exempcions, ja com les que es van aprovar en una anterior sessió, potser van per no augmentar la pressió fiscal però a mi em sembla que també hi ha una certa contradicció entre el portaveu parlamentari i el ministre, no?

El ministre ara ens estava dient i estic totalment d'acord amb ell, que han d'augmentar molt els ingressos, -jo no sé com es podran augmentar els ingressos sense augmentar la pressió fiscal-, quadratura del cercle, suposo.

No he parlat de la CASS -té raó el ministre-, no he parlat de moltes altres coses. Una intervenció que està fixada en un temps relativament curt no es pot parlar de tot.

Miri, nosaltres tenim, evidentment, coses i dubtes més llargs dels que he pogut dir sobre diversos aspectes del pressupost, sobre algunes reduccions del pressupost com per exemple, què passarà amb la situació del SAAS? Ja no vull tornar a parlar de RTVA, però és evident que, tant en una entitat com en una altra les decisions no estan preses -el cap de Govern ens ho repeteix periòdicament- i per tant, si no estan preses i no estan acabades de preveure al pressupost, doncs, no sabem quan entraran en vigor, -estic parlant del SAAS-, i com afectaran als ciutadans per tant, malament en podem parlar.

Nosaltres, ja ho he dit en la primera intervenció i he volgut ara tornar-ho a dir, no som els que discutirem la necessitat del dèficit públic, ja hi vam treballar, ja ens ho ha reconegut el ministre i tampoc discutirem la necessitat d'intentar equilibrar ingressos i despeses, no augmentar el deute però, insisteixo, nosaltres que volem augmentar els ingressos veiem malament que això es pugui fer acceptant aquesta cantarella que no s'augmentarà gens la pressió fiscal entre altres coses perquè hi ha persones i empreses que potser paguen alguna cosa semblant al 0%, evidentment, l'augment de la pressió fiscal hi serà si comencen a pagar el 10% sobre els beneficis, no?

La qüestió és que aquest pressupost per a nosaltres fa una excessiva prioritització -ja ho he dit abans- de la reducció del dèficit exclusivament per la reducció de la despesa i ho fa concretament amb aplicació de retallades lineals que considerem injustes i perjudicials pel que hauríem d'anar a buscar tots que és la reactivació de l'economia productiva.

Finalment, el tema del dèficit i els ingressos, majors ingressos previstos es deuen, evidentment, al desplegament del marc fiscal que vam preveure i vam arribar a consensuar en part amb Coalició Reformista. Les previsions semblen optimistes, tan de bo no ho siguin i per tant, doncs, s'obtinguin aquests ingressos però en tot cas el que ens preocupava i ens torna a preocupar, i ho torno a dir, és que les vies de deducció i bonificacions fiscals quan es comença l'aplicació d'una reforma tributària no sembla la millor via per augmentar els ingressos.

Les liquidacions dels pressupostos anteriors -s'ha insistit en les dos intervencions- en els ingressos atípics -ja hi era a l'aplicació... en l'exposició, volia dir del projecte de pressupost-. Miri, nosaltres, el resultat és el resultat, i vam reduir el 50% el dèficit respecte exercicis anteriors amb ingressos típics o atípics, amb ingressos i vam establir també una progressiva reducció del mateix amb el desplegament del marc fiscal. Ara haurem de veure on ens porta la gestió del Govern actual i ja podrem comparar les xifres de les liquidacions del 2010 amb les del 2012. Per tant, l'any vinent, perquè en política no hi ha només opinions també hi ha els fets, no?

Nosaltres considerem que aquest pressupost i per això l'hem esmenat, és un pressupost que té més resignació que no pas horitzó. I clar, el portaveu parlamentari de DA també ens deia que aquest pressupost marcava el camí marcat per l'austeritat. Mirin, l'austeritat ni que sigui justa no representa cap futur per un país.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Té la paraula el Sr. Daniel Armengol.

El Sr. Daniel Armengol:

Gràcies síndic... Sr. síndic, perdó.

No, no volia canviar l'Estat Sr. Bartumeu, deu haver estat un lapsus i me'n disculpo. Només parlava de canviar la cultura de la contenció en les polítiques públiques -basant-la amb una certa eficàcia a poder ser.

Augmentar els ingressos sense augmentar la pressió fiscal, doncs, és molt senzill, només es pot fer amb

creixement econòmic i això és el que volia dir. Fa quinze dies vam aprovar la imposició directa, és ben cert, sense el seu suport, i l'any que ve això ens permetrà recaptar 28 milions d'euros més amb impostos directes que aquest any no s'han recaptat, aquest any només se n'han recaptat 5 amb impostos directes per l'aplicació de la renda de no residents, l'any que ve se'n recaptaran 28. Amb el que em referia amb no augmentar la pressió fiscal és que no podem anar augmentant indiscriminadament els tipus que s'apliquen a les empreses o als contribuents cada vegada que a l'Estat li faci falta més diners, per una banda s'ha de fer contenció i per l'altra augmentar els impostos que pertoquin.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. conseller.

Per part del Govern?

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

No m'estendré gaire. Tinc una mica la sensació que el debat està bastant esgotat a la vista de les intervencions.

En qualsevol cas, sí que em volia referir a alguna de les qüestions que en la defensa de l'esmena a la totalitat ha fet el president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, Sr. Bartumeu.

Ens deia en aquesta intervenció que els serveis públics han de ser generadors de llocs de treball i això sobre el paper està molt bé però, els serveis públics només seran generadors de llocs de treball si al mateix temps s'autofinancen o sinó el que seran serà generadors de dèficit i aquest és un aspecte clau que hem d'entendre en la situació que avui en dia vivim. Si el país no tingués endeutament, si el país no tingués acumulat l'endeutament que té aquesta premissa que se'ns presenta seria benvinguda però, avui en dia amb la situació financera del món i amb la dificultat per assolir nous endeutaments i per assolir finançament per fer front a aquests endeutaments, no podem generar nous dèficits a partir de pretendre que la crisi ens la solucioni el sector públic. El camí és diametralment oposat. El camí és afrontar la crisi de cara i estimular de la manera que pot estimular aquesta Cambra, i el Govern que és des de la seva potestat legislativa per activar l'economia privada i fer del sector públic fer un fonament, fer un ressort perquè aquesta economia sigui realment potent i generi activitat, generi llocs de treball i per tant, faci que tot el

desplegament fiscal tingui sentit. Només així ens en sortirem i a més no és una recepta particular per Andorra és que cada dia ho estem llegint arreu. La voluntat, el voluntarisme per sortir de la crisi des del sector públic topa frontalment amb un mur infranquejable que és el del deute i avui en dia ningú vol finançar aquest deute. No tenir aquest paràmetre en compte no és tenir una visió realista per més que es tingui bona voluntat de la situació que estem vivint. En el transcurs de la meva primera intervenció, ja n'he fet esment en alguna de les qüestions que ha abocat el Sr. Bartumeu, com el tema del Solà d'Enclar i aquesta insistència, en què el pressupost va en contra de la gent més desfavorida i va en contra o va amb una clara intenció de retallar el que són les prestacions socials i les polítiques d'ajuda a les persones amb més dificultats. Penso que les xifres que he donat durant el meu discurs ja contradiuen abastament el que se'ns ha exposat i en tot cas, en tot cas el que sí que fan es posar en relleu una obsessió per voler quedar-se, per voler apadrinar com a única... com a únic valedor de les polítiques socials del país aquelles que surten del Partit Socialdemòcrata. I miri, amb una situació com aquesta ens faran molta falta moltes de les polítiques que es defensen des del Partit Socialdemòcrata però no són els únics que les poden defensar i no ens guanyaran pas en defensar el benestar del conjunt dels ciutadans d'Andorra. Potser que no estem d'acord en el model de com hem d'arribar en aquest benestar del conjunt dels ciutadans, però en tot cas, el desig i la voluntat que aquestes mesures acabin sent de benefici general, hi és per part del Partit Demòcrates per Andorra com a mínim tant com ho pot ser dins del seu partit.

I per acabar deixi'm que em refereixi a algunes, perquè em sembla que acaben sent exemplificatives del que estem parlant avui algunes de les esmenes parcials que ha entrat el Grup Parlamentari Socialdemòcrata en el pressupost i que no correspon ara, debatre-les en particular, però sí convé enfocar la línia conductora d'aquestes esmenes.

Repetidament, i en diverses esmenes, el que es fa és treure diners de les partides que han de permetre el desenvolupament legislatiu en l'àmbit del desplegament tributari de l'acord monetari, dels acords de doble imposició per anar-los repartint, desgranant, -sota el meu punt de vista, de manera poc eficient-, en diferents àmbits com pot ser el d'ajudes als esportistes, com a ajudes o... al desplegament, o a dotacions pressupostàries als serveis de justícia, com ajudes a reactivar o a accelerar les obres -les quals sigui dit de pas, ja tenen una partida en el pressupost del centre de tecnificació d'Ordino.

Hem de ser coherents, si el que volem és desplegar l'acord monetari, el marc fiscal, si el que volem és desplegar els acords amb la Unió Europea, si el que volem és avançar en els convenis de doble imposició, no podem manllevar els diners destinats a aquestes partides. D'altra banda, també fent un joc de números el que s'acaba fent és posar en qüestió algunes partides que estan compromeses contractualment, com per exemple: el transport públic, pel que fa el Bus Exprés i altres dotacions de transport públic. És a dir, la defensa de l'esmena a la totalitat el que pretén és posar de relleu que el que es vol fer és entorpir tot el desplegament fiscal, que el que es vol fer és manllevar la política social, i al mateix temps se'ns fan esmenes parcials que van en el sentit diametralment oposat del que se'ns està denunciant.

Sincerament, penso que el pressupost que presenta el Govern, ho he dit en la primera intervenció, no és el millor dels que es podria presentar, però sí que estic convençut que és l'únic possible en aquest moment, i és l'únic que ens permet encarar els pressupostos que sí que espero que seran els que necessitarà Andorra els propers anys. Cal aquest primer pressupost per assentar els pressupostos dels propers anys i en aquest sentit, he d'agrair la confiança que ha manifestat el Sr. Armengol en la seva primera intervenció en el sentit de donar suport incondicional al Govern, i alhora, també prec en consideració i amb tota la seriositat que s'escau, el toc d'atenció en el sentit de dir: "No s'adormin, vagin per feina". És veritat, no ens podem adormir s'ha d'anar per feina, no tenim temps a perdre, però per tenir aquest mínim de temps per desplegar, calia fer un pressupost i no crec que es pogués fer un pressupost més ajustat que el que han presentat sense posar en risc veritablement la cohesió social del país.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Dos qüestions.

El ministre diu que el debat està, o que tenia la impressió que el debat estava bastant esgotat... hi ha dues qüestions que més que debatre, doncs permeti'm situar la diferència de criteri bastant radical entre un i altre grup parlamentari o en tot cas

entre el Govern, perquè el portaveu del Grup Parlamentari Demòcrata no s'hi ha referit.

Serveis públics... només poden ser generadors d'ocupació si s'autofinancen, de llibre, de manual, de manual neoliberal. Jo tornaré a llegir, Sr. síndic el que he llegit, i que crec, al meu entendre, que ha motivat la rèplica del ministre. Jo he dit com a segona proposta d'un eix diferent de política pressupostària, el següent:

"2n. Garantir el manteniment de la qualitat i eficiència dels serveis públics educatius, sanitaris, assistencials i judicials, amb un pla de mesures de racionalització de la despesa." I afegia: "La nostra perspectiva és veure els serveis públics com a generadors d'ocupació (...)." Això és el que fa saltar el Govern.

Bé si aquests serveis públics s'han d'autofinançar, els educatius, els sanitaris, els assistencials i els judicials... pobres de nosaltres!

Segona qüestió... el ministre ja ha dit que no toca, però com que n'ha parlat doncs bé, he de contestar. Les esmenes a l'articulat que hem fet... explica feunos-en greuge com si hi hagués una perversitat especial que traiem diners i que no seriem coherents traient diners de determinades actuacions. Bé jo puc entendre que el Govern tingui una mica rovellat el Reglament del Consell, puc fins i tot entendre que amb la pràctica que s'està imposant d'estrènyer fins els últims nivells possibles del reglament, o amb la majoria que es disposa, potser ja s'ha estat preparant com a reforma del reglament que farà saltar pels aires l'article 110. Però, l'article 110, el Sr. ministre diu: "Les esmenes al Projecte de llei al pressupost general que proposa un augment de crèdit en algun concepte només seran admeses a tràmit si alhora proposa una baixa d'igual o superior quantia en un altre concepte de la mateixa secció i a més hi ha una resolució complementària explicant què s'entén per secció pressupostària o bé abdicàvem, -que potser és el que es vol-, de qualsevol dret a fer esmenes a l'articulat, i per tant, ho deixàvem com estava que segurament, -insisteixo-, és el que es vol. O bé, podíem defensar un criteri polític en uns dels dos debats, que també s'ha dit aquí que serveix perquè la ciutadania pugui mesurar si hi ha o no hi ha contraposició política entre un sector i l'altre de l'hemicicle. Si fem esmenes, les hem de fer com mana el reglament, i el reglament em sembla que és clar i contundent. Per tant, aquí no hi ha un problema de coherència, hi ha un problema, potser, que vostès havien d'haver deixat un crèdit suficient pel desplegament de tota aquesta normativa, i a més a més no haver retallat el que han retallat i nosaltres ens hauríem estalviat de molestar-los amb les nostres esmenes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu.

Per part del Govern, Sr. Jordi Cinca...

Només voldria dir, en nom del síndic i de la Sindicatura, i crec que interpretant el sentir de la Cambra, que mai de cap manera s'intentarà, que aquest no sigui un lloc de debat en què tothom pugui expressar lliurement les seves opinions. Només faltaria!

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

No, miri Sr. Bartumeu, no em sap greu ni molt menys que hagin fet esmenes, al contrari, em semblaria gairebé impropï que no n'haguessin fet cap. Jo el que li dic és que evidentment sí que conec el reglament almenys en aquesta part, ni molt menys com vostè, no tinc 20 anys d'experiència a la Cambra, però en qualsevol cas, el que sí que és cert, és que pots triar d'on treure els diners per incrementar d'altres partides, i si acabes traient els diners com li deia en el cas del transport públic d'una partida que forma part d'un contracte que a més a més vostè coneix perquè ha estat el cap de Govern dels darrers dos anys, doncs, no deixa de ser incoherent, només li dic això.

La incoherència en aquesta esmena no treu en cap cas el seu dret que jo li agraeixo i el seu esforç de fer les esmenes perquè a més a més segur que el grup parlamentari de Demòcrates per Andorra les estudiarà atentament per veure si poden, en alguna part, millorar -al nostre entendre- el pressupost, però en cap cas s'ho agafi com un retret el fet que hagi fet esmenes.

I d'altra banda, en quant al primer punt... la defensa i la no necessitat que es cobreixin per la via d'ingressos aquests serveis públics de la sanitat, l'educació... ha quedat àmpliament reflectida en el meu discurs, i a més a més en termes claríssims i per tant no hi insistiré.

En aquesta defensa de l'educació, de la sanitat, de la justícia en els termes actuals i amb la dotació actual de personal, la qual pot ser millorada des de nivells d'eficiència i de gestió, vostè hi ha afegit que el sector públic ha de ser generador de nous llocs de treball. Jo el que li dic és que en aquest moment, el servei públic el que ha de fer és, per sobre de tot, no perdre llocs de treball com s'està intentant fer arreu, i això passa per gestionar més bé els serveis públics i possiblement per fer sacrificis com els que se'ls hi han demanat als treballadors del servei públic, del

sector públic, a través del nostre pressupost. Només li dic això. Reactivar des de noves prestacions públiques el sector o l'economia del país no ens sembla a hores d'ara, -sobretot a la vista de l'endeutament que ja tenim acumulat-, una bona política. No es tracta, no ens tergiversi de privatitzar ni l'educació, ni la sanitat, ni la justícia. No es tracta d'això.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Bartumeu...

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No, miri, jo no tergiverso res. Vostè ha dit i ho hem sentit tots que s'havien d'autofinançar. Jo no he parlat de privatització ni vostè tampoc, i ara molt hàbilment no contesta... vostè ha dit que s'havien d'autofinançar i jo dic que no es poden autofinançar.

És tot.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció?

Si no hi ha més intervencions, donem per acabat el debat i procedim a la votació de l'esmena.

Obrim doncs, un període de temps de 15 segons per poder votar.

S'obre el temps de votació.

Sr. secretari...

El Sr. David Rios:

5 vots a favor, i 19 vots en contra.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada l'esmena. Havent-se presentat esmenes a l'articulat, el Projecte de Llei seguirà el seu tràmit a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

Passem al següent punt de l'ordre del dia.

2. Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999.

El Projecte de Llei fou publicat en el Butlletí núm. 55/2011 del 30 de novembre. No s'hi ha formulat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern...

Té la paraula el Sr. Jordi Alcobé.

El Sr. Jordi Alcobé:

Gràcies senyor síndic.

Fa 20 dies, el passat 25 de novembre, el Govern va aprovar el Projecte de Llei de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny del 1999. Un Projecte de Llei que ha estat admès a tràmit parlamentari pel procediment d'urgència, la qual cosa el Govern vol agrair públicament atès que, si mereix l'aprovació del Consell, possibilitarà la seva aplicació a partir del dia 1 de gener del 2012, amb els efectes positius que esmentaré tot seguit.

La motivació principal del text, és evitar per l'any 2012 l'actualització o revisió a l'alça dels arrendaments de finques urbanes, d'acord amb l'índex de preus al consum. De fet, amb aquesta mesura es dona continuïtat a les mesures establertes en les lleis 31/2008 i 93/2010, que també establien la congelació dels lloguers pels anys 2009 i 2011.

Malauradament, la situació actual de l'economia andorrana i les perspectives a curt termini que ofereix el context internacional, recomanen mantenir aquesta mesura per a l'any 2012, a efectes d'evitar possibles augments dels lloguers en el proper any.

A més, el Projecte de Llei presentat, no limita la revisió a la baixa dels contractes d'arrendament. Al contrari, si bé no es permet un augment dels lloguers, sí que es possibilita una disminució del seu preu, la qual cosa entenem que és una aportació positiva respecte a les dos lleis anteriors que regulaven aquesta mesura.

Així mateix, també s'habilita un mecanisme perquè, anualment, i mitjançant la Llei del pressupost general, es puguin establir limitacions a l'actualització de la renda dels lloguers en un percentatge inferior a la variació de l'IPC, o bé la suspensió d'aquesta actualització. D'aquesta forma si l'any vinent es considera necessari, no caldrà actualitzar o tramitar de nou una llei per establir la congelació dels lloguers, i es podrà fer en la mateixa Llei del pressupost.

Finalment, convé destacar que aquestes limitacions o suspensions, tant de l'actualització com de la revisió de les rendes, dels lloguers, es poden establir per a tota la tipologia de contractes d'arrendaments, tant les destinades a habitatge com les que es destinen a una activitat de comerç, indústria,

professional, o de qualsevol altra classe, i també als contractes d'arrendament de terrenys no agrícoles, als garatges i a les places d'aparcament.

És particularment destacable aquesta mesura pels locals comercials i despatxos professionals en règim d'arrendament, amb menor capacitat d'adaptació en front a possibles increments del preu de la renda.

Per tot l'exposat, i sense més, el Govern proposa l'aprovació de la Llei d'arrendaments, de la Llei de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Intervencions per part dels grups...

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata té la paraula la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Avui, el Grup Socialdemòcrata votarà a favor del Projecte de modificació de la Llei d'arrendaments de Finques urbanes del 30 de juny del 1999.

El passat 20 d'octubre, el Grup Socialdemòcrata va entrar a Sindicatura una Proposició de Llei de mesures de reactivació econòmica, i l'article 4 del projecte esmentat parlava sobre la suspensió de l'augment de rendes de tots els contactes d'arrendament de finques urbanes tant destinades a l'habitatge com les que es destinen a l'exercici d'una activitat de comerç, indústria, professional, d'ensenyament o qualsevol altra classe.

També tenia inclosa els contractes afectats de garatges i de places d'aparcament. Desgraciadament, aquesta proposició de Llei presentada a principis d'octubre ni tant sols va estar presa en consideració ja que es va argumentar que no hi havia cap article que pogués induir a la reactivació econòmica del país.

En el criteri negatiu, el Govern va argumentar que hi havia el risc que per tercera vegada es creïn falses expectatives que poden confondre les persones i les empreses que lluiten per arribar a la fi de mes o per evitar un tancament de negocis. Bé, però sembla ser que sí que hi havia algun article que realment podia ajudar a totes les persones d'aquest país, persones que actualment tenen una càrrega econòmica derivada d'un arrendament que veuran mantinguda la seva situació podent encarar amb més garanties el futur incert econòmicament parlant que tenim a Andorra en el debat que es va desenvolupar en el si

del Ple el 24 de novembre, dia de presa en consideració en què el ministre d'Economia i Ordenament del Territori va anunciar que s'entraria aquest projecte de Llei tot i que finalment després, hem hagut de córrer per tenir-ho llest i poder-ho aplicar el dia 1 de gener del 2012.

Tot i que molts vulguin fer veure d'altres coses, nosaltres som coherents i fem el que diem. Des d'aquí celebrem que el Govern hagi aprofitat un article de la nostra proposició de Llei, potser si s'hagués pres en consideració podríem haver treballat plegats, millorant-la sense presses fent noves aportacions a les diferents mesures que tal i com podem comprovar avui mateix, sí que hi havia qui ajudava a totes les persones del nostre país. Tot i que ja fa molts mesos que el Govern ha pres possessió, la situació va empitjorant cada dia, es segueixen tancant empreses, cada vegada les famílies tenen menys poder adquisitiu, fins i tot per poder pagar les despeses bàsiques d'alimentació i això senyors, no millora.

Els socialdemòcrates defensem les estratègies polítiques a curt, mig i llarg termini. Que es deriven a mantenir o millorar el poder adquisitiu de totes les persones que viuen a Andorra i que garanteixin la cohesió social i la igualtat d'oportunitats, de ben segur que podem fer un primer pas per sortir de la crisi. Espero que aquesta sigui la primera d'una sèrie de mesures que realment millorin la situació de tots els ciutadans que en definitiva són el més important en la nostra societat i ara no els podem deixar de costat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sra. consellera.

Par part del Grup Demòcrata té la paraula la Sra. Olga Adellach.

La Sra. Olga Adellach:

Gràcies Sr. síndic.

Avui se sotmet a l'aprovació d'aquesta Cambra, si escau, el Projecte de Llei de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999, publicat al Butlletí del Consell General número 55 del 2011.

La Llei d'arrendaments de finques urbanes, estableix que l'actualització de la renda dels arrendaments es fa tenint en compte com a màxim, la variació que hagi experimentat l'IPC durant l'any natural anterior; a més, també estableix el dret de l'arrendador a revisar la renda una vegada hagi

transcorregut el termini mínim legal de l'arrendament o de les seves pròrrogues.

D'altra banda, tant la Llei de mesures de reactivació econòmica aprovada el 18 de desembre del 2008, com la Llei de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i optimització dels recursos de l'Administració, aprovada el 16 de desembre del 2010, estableixen la suspensió de l'actualització o de la revisió de les rendes dels arrendaments per als exercicis 2009 i 2011 respectivament.

Així mateix, la Proposició de Llei de mesures complementàries a les mesures de la Llei del 16 de desembre del 2010, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i optimització dels recursos de l'Administració, que va ser rebutjada per aquesta Cambra parlamentària el passat 14 de novembre, també preveia que per a l'exercici 2012 quedés en suspens l'actualització o la revisió de la renda de tots els contractes d'arrendaments de finques urbanes.

Per tant, Sra. Bonet, aquí sí que hi ha una mesura que era positiva i que en aquest moment s'està prenent en compte però, en tot cas, les mesures de xoc previstes en aquesta Proposició de Llei que va ser rebutjada per aquesta Cambra com acabo de dir, eren insuficients per pal·liar els efectes de la crisi i no dinamitzarien l'economia.

Les mesures de la Proposició de Llei eren més pròpies de l'activitat d'impuls de l'acció política del Govern i, a més a més, el que es pretenia sobretot era imposar unes línies de treball a Govern i, per això doncs, no es va prendre en consideració la Proposició de Llei però, en tot cas, el que sí que s'ha de dir és que tenint en compte sobretot quina és la situació actual de l'economia andorrana cal mantenir aquestes mesures per a l'any 2012, per tal d'evitar que augmentin les rendes dels arrendaments de les finques urbanes i poder contribuir a què no es redueixi el poder adquisitiu de les famílies d'Andorra i ajudar també als comerciants, als empresaris, i als professionals d'aquest país amb la contenció de la despesa d'arrendament dels seus locals.

Per això, el Projecte de Llei que es debat avui en aquesta sessió parlamentària preveu el següent:

D'una banda, afegeix una disposició addicional tercera a la Llei d'arrendaments de finques urbanes del 1999, en forma d'article únic, per tal que la Llei de pressupost general pugui fixar l'increment de les rendes dels arrendaments, de manera que es puguin establir limitacions a l'actualització de la renda dels contractes d'arrendament de finques urbanes en un

percentatge inferior a la variació de l'IPC, que en cap cas pot ser inferior a 0, o bé la suspensió d'aquesta actualització. I que també es puguin establir limitacions, o suspendre, la revisió a l'alça de les rendes dels contractes d'arrendament. També, consta d'una disposició transitòria que suspèn la revisió a l'alça de les rendes per a l'any 2012. I finalment, té una disposició final que estableix l'entrada en vigor d'aquest Projecte de Llei l'1 de gener del 2012.

Per tots aquests motius, el Grup Parlamentari Demòcrata votarà a favor d'aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció?

Bé si no hi ha més intervencions i si no hi ha tampoc objeccions, proposo l'aprovació del Projecte de Llei per assentiment.

No havent-hi més temes a tractar, s'aixeca la sessió.

(Són les 17.50h)